

Právnická fakulta Univerzity Karlovy
studijní oddělení
k rukám pí Říhové
Nám. Curieových 7
116 40 Praha 1

Věc: posudek rigorózní práce
Téma: Smlouva o úvěru
Autor: Mgr. Miroslav Dubran
Vedoucí rigorózní práce: JUDr. Petr Liška, LL.M.

Mgr. Miroslav Dubran předložil rigorózní práci na shora uvedené téma. Jde o téma poměrně frekventované zejména s ohledem na ekonomický význam úvěru pro obchodní vztahy. Rigorózní práce navazuje na diplomovou práci autora na stejné téma. Diplomová práce byla zpracována na 64 stranách včetně seznamu použité literatury. Rigorózní práce je obsažena na 127 stranách textu. Autor změnil strukturu díla, doplnil některé pasáže, prohloubil a rozšířil zpracovaný text rigorózní práce oproti diplomové práci.

Rigorózní práce je rozdělena na úvod, osm částí a závěr. V první části autor vymezuje právní úpravu smluvního typu a pojednává o pojmu úvěr z právního a ekonomického hlediska.

Část druhá rigorózní práce obsahuje rozšířený exkurs do dřívější právní úpravy smlouvy o úvěru a úpravu tohoto institutu v právních řádech některých evropských zemí.

V třetí části práce je obsažen rozbor právní úpravy smlouvy o úvěru v obchodním zákoníku. V této části práce je zahrnuto i pojednání o obchodních podmínkách bank upravujících úvěrové podmínky. Zajímavá je zejména pasáž věnovaná otázce možné změny obchodních podmínek na základě návrhu banky a akceptace takového návrhu klientem. Autor uvádí pochybnost o správnosti současné bankovní praxe, ale jednoznačný názor na řešení problému jsem v jeho rigorózní práci nenalezl. V závěru této části díla se autor věnuje porovnání smlouvy o úvěru se smlouvou o půjčce. Otázce, zda má opodstatnění v právní úpravě i v budoucnu zachovat oba smluvní typy, věnuje autor pozornost na několika místech práce.

Čtvrtá část práce pojednává o některých právních úkonech v souvislosti se smlouvou o úvěru. Autor zkoumá i jednotlivé fáze předmluvního projednávání smlouvy o úvěru. Zvláštní pozornost je věnována otázkám doručování, což je závažné téma určitě přesahující zaměření a rozsah autorova díla.

V páté části je obsaženo vymezení některých práv a povinností účastníků smlouvy o úvěru. Autor nedokázal překlenout problém spočívající v tom, že problematika zpracovaná v páté části se do jisté míry překrývá s otázkami pojednanými už v části třetí. Dochází tak k opakování některých otázek (např. povinnost věřitele poskytnout peněžní prostředky, placení úroků nebo vrácení dluhu). Jde o určitou slabinu jinak solidně vystavěné struktury rigorózní práce. Vedle rozboru právní úpravy obsažené v obchodním zákoníku dílo zahrnuje i analýzu pravidelných ujednání v bankovních úvěrových smlouvách.

Šestá část věnuje pozornost spotřebitelskému úvěru zejména z hlediska úpravy obsažené ve zvláštním právním předpisu. Jde však především o popis platné právní úpravy, neboť autor si v této části práce otázky neklade.

V sedmé části je pojednáno o hypoteční úvěru. I tato část práce obsahuje především popis platné právní úpravy. Aktuální problémy se nacházejí až na str. 110 a násl. a nejsou příliš vhodně začleněny do této části práce.

Část osmá pojednává o zvláštních podmínkách poskytování úvěru kapitálovou společností. Tato část upozorňuje na zvláštní regulaci smluvní volnosti v případě kapitálových společností, ale celkově příliš nerozšiřuje poznání o platné úpravě.

V závěru díla autor shrnuje poznatky z předložené rigorózní práce a vyjadřuje se k některým otázkám platné právní úpravy. Jako ústřední téma závěru autor zvolil vyjádření k potřebnosti právní úpravy jak smlouvy o úvěru, tak i smlouvy o půjčce. Jde jistě o zajímavou otázku, ale vzhledem k poměru rozsahu práce k rozsahu pasáží pojednávajících o tomto problému v předloženém díle, mi závěr práce přijde velmi málo ambiciózní.

Systematika práce je zvolena přiměřeně zkoumanému tématu a obecně pokrývá základní otázky tématu rigorózní práce.

Autor pracuje na velmi dobré úrovni s odbornou literaturou a hojně používá soudní judikatury. Nedostatky při citaci děl a judikatury uváděné v posudku k diplomové práci autor v rigorózní práci odstranil.

V posudku na diplomovou práci jsem autorovi vytýkal menší množství vlastních názorů na pojednané problémy a malé zaujetí při argumentaci a odůvodnění vlastního stanoviska. Je třeba konstatovat, že autor rozšířil počet vlastních stanovisek v rigorózní práci, byť v některých případech lze mít i odlišný názor od jeho závěru (např. str. 75, 89).

Rigorózní práce Miroslava Dubrana – Smlouva o úvěru patří k solidně zpracovaným dílům. Určité nedostatky spatřuji spíše ve formálních náležitostech práce – jako je například již shora uvedené nevyvážené zpracování některých pasáží z hlediska rozsahu i obsahu (popisnost) nebo slabší obsah závěru práce vzhledem k zjištěním obsaženým v díle samém. Rovněž je třeba zmínit, že dílo je zaměřeno převážně na smlouvy o úvěru sjednávané bankami, přičemž stranou zůstávají úvěry poskytované nebankovními subjekty. V rámci obhajoby bych uvítal diskusi k již naznačenému problému změny obchodních podmínek banky.

V Praze 17.10.2010



JUDr. Petr Liška, LL.M.
odborný asistent
katedra obchodního práva